



## תחקירים מלמדים בפעילויות קיץ ונופש

במסמך זה מרוכזים לקחים מאירועי בטיחות שאירעו בשנים האחרונות במסגרת פעילויות קיץ. האירועים מחולקים לשלושה תחומים מרכזיים: מתקנים מתנפחים, פעילויות מים וספורט ופעילויות מחוץ למוסד החינוכי. מומלץ להיעזר בתיאורי האירועים והמסקנות בעקבותיהם, במסגרת תדרוך המדריכים לקראת פעילויות הקיץ.

### ריכוז אירועי מתקנים מתנפחים

#### אירוע מס' 1

##### תיאור האירוע

במסגרת צהרון בגן ילדים, הוצב בחצר הגן מתקן מתנפח עם מים. אחת מילדות הגן יצאה לחצר והתגלשה במתקן. הגננת צפתה בתלמידה מרחוק, הבחינה בשימוש במתקן, אך לא ראתה אם הילדה יוצאת מהמים. הגננת רצה לבריכת המתקן, וחילצה את הפעוטה מהמים.

##### עיקרי הלקחים

- חל איסור על הצבת מתקן מתנפח ללא הימצאות מפעיל.
- חל איסור על שימוש במתקנים בהם ישנו איגום מים (כגון בריכה בקצה מגלשה, שכשוכית וכדומה).

#### אירוע מס' 2

##### תיאור האירוע

מפאת הפסקת חשמל הופסקה פעולת המפוח, ולכן אחד מהמתקנים נהיה רופס וגרם לנפילת הילדים מהמתקן אל קרקע קשיחה. במקום הופעלה מוזיקה רועשת, אשר מנעה מהמפעיל להבחין בהפסקת פעולת המפוח. בעקבות האירוע, שני תלמידים נפצעו, אחד במצב בינוני.

##### עיקרי הלקחים



- בהצבת מתנפחים על קרקע קשיחה, יש להציב מזרנים סביב המתקן כדי למנוע פגיעה של תלמידים הנופלים ממנו החוצה.
- בזמן האירוע המוסיקה תהיה חלשה כמוסיקת רקע כדי לאפשר למפעילים להיות מרוכזים בפעילות ולשמוע קריאות מצוקה במקרה הצורך. לכן יש להפחית את עוצמת המוסיקה שלא תעלה על 40 דציבל (ניתן למדוד עוצמת רעש בכל מכשיר טלפון נייד).
- בעת הפסקת חשמל או הפסקת פעילות מפוח, יש לעצור את הפעילות באופן מיידי.

### אירוע מס' 3

#### תיאור האירוע

בגן ילדים הוצבו מתקנים מתנפחים. לאחר ההצבה, אנשי המפעיל עזבו את המקום ללא השארת מפעילים. הגננות החליטו על תחילת הפעילות ללא השגחה. כתוצאה של פחדם של ילדים לרדת מהמתקן, נגרם צבר של 8 ילדים בראש המתקן, ובעת שהגננת והסייעת ניסו לעלות על מנת לחלצם, המתקן קרס וכל הילדים נפלו אל קרקע קשיחה ונחבלו. בעקבות האירוע נפצעו שמונה תלמידים, סייעת וגננת.

#### עיקרי הלקחים

- חל איסור על שימוש במתקנים ללא מפעיל ואחראי אתר.
- בבחירת המתקנים, יש לתת את הדעת על התאמתם לגיל הילדים.
- אין לאפשר פעילות מתנפחים ללא בקרת סגל המוסד החינוכי.
- בעת הצבת מתקן מתנפח על קרקע קשיחה, יש להציב מזרונים בהיקף המתקן.



### ריכוז אירועים בתחום פעילויות ספורטיביות

### אירוע מס' 1

#### תיאור האירוע

בעת פעילות שחייה, התלמידים השתוללו במים עמוקים, ואחד התלמידים, שלא ידע לשחות, טבע למוות.

#### עיקרי הלקחים

- נדרשת השגחה של הסגל בעת הפעילות בבריכה.
- התלמידים לא חולקו לזוגות, לטובת הגברת השליטה של הצוות החינוכי והגברת ערנות התלמידים.
- לפני כניסה לבריכה יש לבצע בדיקת ידע בשחייה.

### אירוע מס' 2

#### תיאור האירוע

במהלך פעילות קייטנה, התקיים "יום ספורט" משותף לחניכים ולהוריהם. אחד החניכים, הסובל מבעיות בריאות, הרגיש לא טוב ופונה לבית חולים. מנהל הקייטנה לא ידע על הבעיה הרפואית ולא נערך בהתאם.

#### עיקרי הלקחים

- מנהל קייטנה יחזיק רשימה של החניכים עם בעיות בריאות ומתן הנחיות פרטניות לכל חניך שיש לו מגבלות רפואיות, וידאג להעביר הנחיות אלו לכלל המדריכים בקייטנה.
- לפני כל פעילות יודא מנהל הקייטנה כי בעלי המגבלות כשירים לבצע את הפעילות המתוכננת.

### אירוע מס' 3

#### תיאור האירוע

במהלך פעילות שחיה, במסגרת תכנית חופשה של ביי"ס לחינוך מיוחד, ביקש מנהל הבריכה מהצוות החינוכי לעזוב את בריכת המים הרדודים ולעבור לבריכה בעלת מים עמוקים יותר, בשונה ממה שנקבע עמו מראש. הצוות החינוכי עבר עם התלמידים לבריכה האחרת. בתום הפעילות, התחילו הסייעות להוציא את התלמידים מהבריכה אחד אחרי השני, והשגחתם על כלל התלמידים פחתה. בזמן זה, טבעה אחת התלמידות למוות, מבלי שהצוות החינוכי ישים לב, ובעדר מציל באזור.

#### עיקרי הלקחים



- אין לשנות תכנית ולעבור למקום המסכן את חיי התלמידים.
- חובה להשאיר תלמידים (במיוחד עם מוגבלות), תחת פיקוח והשגחה הכוללת קשר עין, בכל רגע נתון.
- יש להכריז על יציאה מהמים כ-5 דקות לפני סיום הפעילות.
- על כל הצוות החינוכי להשתתף בעת הוצאת התלמידים מהמים לצורך הגברת ההשגחה עליהם.
- על הצוות החינוכי לוודא הימצאות מציל בכל רגע נתון של הפעילות.

### ריכוז אירועים במהלך פעילויות חוץ שונות

### אירוע מס' 1

#### תיאור האירוע

לטובת פעילות מחוץ למוסד החינוכי, הוצבו במקום שולחנות ששימשו את הצוות החינוכי. על אחד השולחנות הוצבו בקבוקי שתיה שונים, כשבשוגג הונח גם בקבוק שתייה שהכיל בפועל חומר ניקוי. במהלך הפעילות, אחת מסגל המוסד הבחינה בקצף היוצא מפיו של אחד התלמידים. כשהבינה שמדובר בשתיית חומר ניקוי והזמינה פינוי דחוף לבית החולים.



#### עיקרי הלקחים

- חל איסור חמור לשמור חומרים מסוכנים שלא באריזתם המקורית. במקרה זה אוחסנה אקונומיקה בבקבוק שתיה.
- הפינוי התבצע באמצעות מונית כאשר ההנחיות דורשות פינוי באמבולנס.

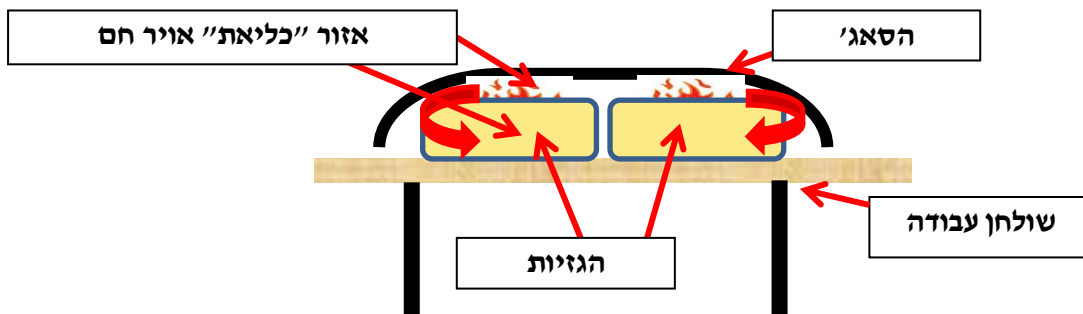
## אירוע מס' 2

### תיאור האירוע

המקרה התרחש בעת פעילות בישול ואפייה במסגרת הפנינג בית ספרי. בפעילות לקחו חלק חניכי תנועות נוער, שהכינו פיתות עם התלמידים באחת מעמדות הפעילות. מפאת תכנון לקוי של העמדה, לאחר כחצי שעה של אפייה התפוצצה כירת הגז ואחד המדריכים נכווה בגופו.

### עיקרי הלקחים

- היכרות עם חוזר מנכ"ל הייתה מגלה כי ישנו איסור בשימוש בכירת גז עם גליל מתכלה.
- תכנון העמדה היה לקוי והביא לחסימת אויר חם ונעילתו בתוך אזור הבערה, מה שגרם לפיצוץ.



## אירוע מס' 3

### תיאור המקרה

לאחר לחץ מתמשך של הילדים, הוחלט בגן לצאת לטיול פריחה, ללא תכנון מוקדם. יעד הטיול היה "רפת נטושה" באזור הגן, שם ישבו לנוח ולאכול. במהלך השהייה, גילו הילדים ספסל נדנדה נטוש והחלו לשחק בו. הגננת ביקשה שיחזרו לשבת לאכול. לאחר מספר דקות, חזרו הילדים לנדנדה. כשרצו לרדת בשנית, התהפך המתקן כולו ופגע באחת הפעוטות בראשה. היא פונתה לבית החולים ושם נקבע מותה.

### עיקרי הלקחים



- החלטה חפוזה ובחירת יעד הטיול: לא התקיימה התייעצות מקצועית, לא נלמדו ההנחיות המחייבות לבטיחות, לא נעשה סיור מקדים, לא התבצע תיאום מול המפקחת, לא נלקחו מלווים כנדרש.
- מקום הטיול: הטיול יצא מעבר לגבולות הכפר, למקום מרוחק שהדרך אליו וגם המקום עצמו, ישנם מפגעים וסיכונים רבים. הגננות לא הבינו את חשיבות ההתייחסות לאורך המסלול, המאפיינים שלו, ההכנות הנדרשות לטיול מסוג זה. טיול באורך 3 ק"מ ויותר היוצא מחוץ לכפר, דורש תיאום מלא כפי שנדרשת פעילות חוץ.